

S Orlojem pochybili všichni, zamlžuje a bagatelizuje ministerstvo. Praha po měsíci neví, jak dál. Restaurátor si vyrobil svůj vlastní „historický“ Orloj, podle sebe

- CZ24 News | 16. července 2022

ČESKO: Památková inspekce ministerstva kultury dospěla k závěru v kauze [renovace Mánesova kalendária Staroměstského orloje](#).

[ZNIČENÝ PRAŽSKÝ ORLOJ. Restaurátor si podle sebe „vylepšil“ Mánesovo dílo! Jiné tváře, účesy, věk, pohlaví...](#)

„Vznikla ne příliš šťastným souběhem nedůsledného jednání všech stran,“ napsala mluvčí resortu redakci iDNES.cz. Pražský magistrát v pátek uvedl, že i přes dřívější prohlášení o možném předělání kalendária zatím nijak věc neřešil a nerozhodl.

„Památková inspekce musí konstatovat, že výsledná podoba třetí kopie Mánesova kalendária vznikla ne příliš šťastným souběhem nedůsledného jednání všech zainteresovaných stran, vlastníka kulturní památky, vybraného kopisty i dotčeného orgánu a odborné organizace státní památkové péče, který by se do budoucna, a to je velmi důležité, již nikdy neměl opakovat,“ uvedla pro iDNES.cz Petra Hrušová z tiskového oddělení ministerstva kultury.

Doplnila, že za současné situace může jedině vlastník iniciovat u dotčeného orgánu památkové péče postup podle zákona o stání památkové péči. „Na základě žádosti vlastníka a za výše uvedených předpokladů může orgán památkové péče rozhodnout o případném nahrazení třetí kopie na orloji Staroměstské radnice. V případě jejího nahrazení by orgán památkové péče na základě vyhodnocení kulturně historických hodnot třetí kopie rozhodl, spolu s povolením obnovy, i o způsobu, jak se s touto kopií naloží,“ dodala.

„Pro ministerstvo kultury je takto věc ukončena, s dotazy na případné další kroky a postup kontaktujte přímo vlastníka orloje. Tím je hlavní město Praha,“ uvedla Hrušová.

Mluvčí magistrátu hlavního města Prahy Vít Hofman v pátek pro iDNES.cz potvrdil, že se situace s Pražským orlojem za více než měsíc od vypuknutí kauzy nijak neposunula. „Od toho měsíce se ani neřešila,“ sdělil.

Doplnil, že neví, kdy by věc hlavní město mohlo začít řešit. „Vím, že se dávaly dohromady nějaké podklady, že se k tomu i ten autor vyjadřoval do médií, ale nemůžu říct, že by se pak nějakým způsobem to dále posouvalo,“ konstatoval Hofman.

Hned na začátku června, kdy vyšly informace o kritizované renovaci najevo, přitom náměstek pražského primátora Adam Scheinherr avizoval, že Praha prověří možnosti předělání. „Zatím se prověřují možnosti,“ zopakoval Scheinherrův asistent iDNES.cz Ondřej Chlupáček tento čtvrtek.

Na doplňující dotazy, zda o stanovisku ministerstva kultury ví a zda magistrát požádal památkovou

péči o nahrazení kopie, už ale nereagoval. Odpovědi následně slíbil zaslat v pátek ráno, do vydání článku se tak ale nestalo.

„Rekonstrukce orloje byla dokončena v roce 2018, tedy za minulého politického vedení Prahy. Současná podoba je triviální,“ řekl v červnu pro iDNES.cz Scheinherr.

Renovace orloje

O kalendáriu na jedné z nejslavnějších památek světa, jehož nezdařilé kopie si čtyři roky téměř nikdo nevšiml, psal v červnu také renomovaný britský list [The Guardian](#).

Originál kalendária od [Josefa Mánesa](#) je uložený v Muzeu hlavního města Prahy. Novou kopii v roce 2018 pořídil akademický malíř a restaurátor Stanislav Jirčík. Ten však proti původní předloze změnil některé detaily takovým způsobem, že výsledek není kopii mnohdy ani podobný.

Toho si běžný člověk nevšimne, protože si kalendárium, kde jsou alegorie na znamení zvěrokruhu s venkovskou tematikou, nemůže prohlédnout dostatečně zblízka. Pokud si však obě díla porovná ve zvětšeném měřítku, rozdíly jsou zřejmé na první pohled. Spekulovalo se také, že její autor Jirčík navíc do kalendária zakomponoval i tváře svých současníků nebo známých.

Podle Milana Patky, který na problematiku pražského orloje upozornil ve věstníku [Klubu Za starou Prahu](#) a který je zároveň autorem stížnosti na renovaci, jsou u mnoha postav pozměněné obličejové rysy, některé ženské postavy měl restaurátor dokonce vyměnit za mužské.

Podle odborníků se dílo nepodařilo, někteří ho dokonce považují za autorův vtip.

Jako příklad nepovedené rekonstrukce uvedl Patka například ženu s „oškubanými“ vlasy, která má symbolizovat znamení Panny. Od originálu se odchyluje také původně mladá dívka v modrých šatech s červenou stuhou. Na kopii je totiž starší žena s šedivými vlasy, které výrazná stuha schází.

Na medailonu měsíce ledna zase tehdy Mánes schoval syna Jana Evangelisty Purkyně s kudrnatými vlasy Karla, kterého však Jirčík nahradil usmívající se dámou s uhlazeným účesem.

Další do očí bijící příklad představuje postava Vodnáře. Původně úsměvná vodnářka, jak ji Mánes zamýšlel, se v roce 2018 změnila na muže s krátkými vlasy. Patka nakonec zmiňuje i psa na medailonu prosince, který by dokonce měl být psem samotného autora kopie.

Avšak podle autora kopie Stanislava Jirčíka zachovává koncepci, smysl a charakter originální předlohy, uvedl Jirčík pro [Lidovky.cz](#). Jirčík dále tvrdil, že se řídil zadáním ve smlouvě o dílo. V ní se údajně píše, že měl vytvořit tzv. technologickou kopii.

„To znamená, že se musíte vžít do představ původního autora. Vytvořit celek, aby dílo na zrekonstruovaném orloji získalo novotvar,“ vysvětlil. Zároveň zopakoval své tvrzení, které je podle něj klíčové: „Žádnou z těch maleb jsem nedezinterpretoval.“

Na Památkovou inspekci ministerstva kultury přišel už v květnu osmnáctistránkový podnět k přezkumu kopie Mánesova kalendária. Město podle Scheinherra mělo po základní analýze situace požadovat prověření možnosti předělání díla.

ZDROJ: iDNES